

Noter och referenser - Oxfordsystemet

Centrum för barnkulturforskning

Noter och referenser – Oxfordsystemet

Det finns flera skäl till att den formella noggrannheten är så viktig vid akademiskt skrivande. Noter används för att ge källhänvisningar och är tänkta som en service till läsaren, som snabbt ska kunna kontrollera de aktuella källorna. Du ger genom noterna belägg för de uppgifter och citat som finns i texten. Återger du ett citat eller en författares resonemang sätter du en not efteråt för att visa var informationen finns, samt för att visa att det inte rör sig om dina egna åsikter. Det får aldrig råda några tvivel om vilka resonemang som är dina egna och vad som är hämtat från annat håll.

Det vanligaste notsystemet inom humaniora är *Oxfordsystemet* där man genom en notsiffra i texten hänvisar till en fotnot som vanligen är placerad längst ned på sidan (en funktion för hantering av noter finns i Word och liknande ordbehandlingsprogram, oftast under fliken Infoga eller Referenser). Det finns vissa variationer inom Oxfordsystemet som alla fungerar, men det är viktigt att man är helt konsekvent med det system och den variant man har valt.

Exempel

Genom historien har man sett på barn och barndom på olika sätt. Karin Helander menar att dessa olika synsätt också speglas i den teater som vuxenvärlden producerat för barn.¹

Första gången man använder en bok skriver man:

Förnamn Efternamn, *Kursiverad titel*, Förlagsort: Förlag, årtal, sidnummer.

En fotnot ska alltid avslutas med en punkt.

Exempel

Karin Helander, *Barndramatik och barndomsdiskurser*, Lund: Studentlitteratur, 2003, s. 7.

Nästa gång man använder samma bok räcker det att skriva författare och använd sida.

Exempel

Helander, s. 9.

¹ Karin Helander, *Barndramatik och barndomsdiskurser*, Lund: Studentlitteratur, 2003, s. 15.

Använder man flera olika arbeten av samma författare, kan man skilja dem åt genom årtal.

Exempel

Helander, 2003, s. 9.

Om man hänvisar till samma bok och samma sida som i en föregående not kan man använda förkortningen Ibid. (lat. Ibidem = på samma ställe, d.v.s. i samma verk) istället för att skriva författare, årtal och sida.

Gör man en hänvisning till samma bok men andra sidor kan man skriva Ibid. följt av det aktuella sidnumret.

Exempel

Ibid., s. 9.

Använder man antologier där flera författare medverkar anges författarens namn och rubriken på det specifika kapitlet du använder. Därtill ska även bokens titel och redaktör finnas med i noten. Notera att kapitelrubriken sätts inom citationstecken medan bokens titel kursiveras.

Exempel

Lena Kåreland, "Pedagogisk konst eller estetisk pedagogik? Om skönlitteratur, läsning och genus", *Barn(s)kultur nytta eller nöje? Om barn, estetik och pedagogik* (red. Anne Banér), Stockholm: Centrum för barnkulturforskning, 2008.

Används information från internet hänvisar man till tidningen, artikelrubrik och publiceringsdatum om det finns angivet. Eftersom elektroniskt överfört material kan försvinna från nätet utan förvarning är det bra att också skriva ut en pappersversion.²

Exempel

Svenska Dagbladet, *Skapande tydliggör känslor*, (2009-01-14).
http://www.svd.se/nyheter/idagsidan/existentiellt/artikel_2320259.svd

² Sven Hartman, *Skrivhandledning för examensarbeten och rapporter*, Stockholm: Natur och Kultur, 2003, s. 73.

En fördel med Oxfordsystemet är att man också i noterna kan lämna andra typer av kommentarer, exempelvis såhär.³ Kommentarer av detta slag bör inte vara för långa och inte heller användas allt för frekvent. Om detta kan man läsa mer i Hartmans bok.⁴

Citat

Alla citat måste vara helt korrekta! Man får alltså inte lägga till någonting eller ändra i textcitaten. Det är viktigt att inte använda citat för ofta, undvik att stapla citat på varandra. Citat ska inte heller vara lösryckta utan måste knytas till textens sammanhang. Använder du citat som är kortare än tre rader, kan du sätta in det i den löpande texten. Det skall då givetvis vara citationstecken "...” runt citatet och en not efteråt.

Exempel

Karin Helander menar att den svenska barnteatern under de senaste hundra åren haft en varierad repertoar. Man har kunnat se bland annat "sagospel och dramatiserade barnböcker, äventyrsskildringar och bearbetade klassiker, experimentellt avantgarde och samhällsengagerad dramatik" skriver hon.⁵

Använder man citat som är längre än tre rader kallas dessa blockcitat och skrivs då med mindre teckenstorlek och med indragen marginal.

Exempel

Med "syn på barn" syftas till det av bland andra Dion Sommer beskrivna "filter" genom vilket vi ser barn. Dion Sommer skriver i boken *Barndomspsykologiska fasetter* att:

/v/ärderingar som vad barn är eller bör vara kan vi kalla för en viss syn på barn./.../ Vuxnas syn på barn styr hur de 'ser' barn – de uppfattas sällan som de i verkligheten är utan genom ett bestämt barnsynsfilter. Om detta filter har en viss färg så ser man barn i denna färg. Om filtret inte blivit anpassat på senare tid utan använts alltför länge blir det problem med att förstå nutidens barn.⁶

Källförteckning

En käll- eller referensförteckning kan se ut på olika vis beroende på vilka referenser man ska redovisa. Käll- och/eller litteraturförteckningen ska alltid skrivas i bokstavsordning, sorterad

³ För mer information om detta system och dess möjligheter, se exempelvis Sven Hartman, *Skrivhandledning för examensarbeten och uppsatser*, Stockholm: Natur och Kultur, 2003.

⁴ Ibid.

⁵ Helander, s. 15.

⁶ Dion Sommer, *Barndomspsykologiska fasetter*, Stockholm: Liber, 2005, s. 70.

på efternamn. Liksom i noterna skriver man ut: Författare, *Bokens titel*, Förlagsort: Förlag och år. Använder man sig av en artikel ur en antologi skriver man, precis som i noten:

Artikelförfattarens namn, ”artikelns titel inom citattecken”, *Bokens titel* (red. XX XXX), Förlagsort: Förlag, år. Information från Internet återges på samma sätt i källförteckningen som i noten, genom att skriva tidningen namn, *artikelns titel kursiverad* och publiceringsdatum om det finns angivet.

Om man har använt flera titlar av en och samma författare sorteras dessa kronologiskt. Har man använt sig av skönlitterära böcker ska dessa givetvis också stå med. Har man bara använt sig av tryckt litteratur kan rubriken vara ”litteraturförteckning”.

Exempel

Litteraturförteckning

Björk, Nina, *Sireners sång. Tankar kring modernitet och kön*, Stockholm: Wahlström & Widstrand, 1999

Chambers, Aidan, *Om böcker*, Stockholm: Norstedts förlag, 1987

Kåreland, Lena, ”Pedagogisk konst eller estetisk pedagogik? Om skönlitteratur, läsning och genus”,

Barn(s)kultur nytta eller nöje? Om barn, estetik och pedagogik (red. Anne Banér), Stockholm: Centrum för barnkulturforskning, 2008

Har man inte bara använt sig av litteratur utan även exempelvis en internetkälla kan man dela upp referensförteckningen i två delar, exempelvis så här:

Exempel

Litteratur- och källförteckning:

Litteratur

Björk, Nina, *Sireners sång. Tankar kring modernitet och kön*, Stockholm: Wahlström & Widstrand, 1999

Chambers, Aidan, *Om böcker*, Stockholm: Norstedts förlag, 1987

Kåreland, Lena, ”Pedagogisk konst eller estetisk pedagogik? Om skönlitteratur, läsning och genus”,

Barn(s)kultur nytta eller nöje? Om barn, estetik och pedagogik (red. Anne Banér), Stockholm: Centrum för barnkulturforskning, 2008

Övriga källor

Svenska Dagbladet, *Skapande tydliggör känslor*, (2009-01-14).

http://www.svd.se/nyheter/idagsidan/existentiellt/artikel_2320259.svd

Har man gjort analyser av en eller flera skönlitterära böcker med hjälp av teoretisk litteratur kan man skilja på dessa källor exempelvis som följer:

Exempel

Litteraturförteckning:

Primärlitteratur

Tidholm, Anna-Clara, *Knacka på!*, Stockholm: Alfabeta, 1992

Sekundärlitteratur

Kåreland, Lena, ”Pedagogisk konst eller estetisk pedagogik? Om skönlitteratur, läsning och genus”,
Barn(s)kultur nytta eller nöje? Om barn, estetik och pedagogik (red. Anne Banér), Stockholm: Centrum
för barnkulturforskning, 2008